



Zbirka odločb sodne prakse

SODBA SPLOŠNEGA SODIŠČA (četrti senat)

z dne 29. januarja 2013*

„Skupna zunanja in varnostna politika — Omejevalni ukrepi proti Iranu zaradi preprečevanja širjenja jedrskega orožja — Zamrznitev sredstev — Obveznost obrazložitve — Pravica do obrambe — Pravica do učinkovitega pravnega varstva — Očitna napaka pri presoji“

V zadevi T-496/10,

Bank Mellat s sedežem v Teheranu (Iran), ki so jo sprva zastopali S. Gadhia, S. Ashley, solicitors, D. Anderson, QC, in R. Blakeley, barrister, nato R. Blakeley, S. Zaiwalla, solicitor, in M. Brindle, QC,

tožeča stranka,

proti

Svetu Evropske unije, ki ga zastopata M. Bishop in A. Vitro, zastopnika,

tožena stranka,

ob intervenciji

Evropske komisije, ki jo zastopata S. Boelaert in M. Konstantinidis, zastopnika,

intervenientka,

zaradi predloga za razglasitev ničnosti Sklepa Sveta 2010/413/SZVP z dne 26. julija 2010 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Skupnega stališča 2007/140/SZVP (UL L 195, str. 39), Izvedbene uredbe Sveta (EU) št. 668/2010 z dne 26. julija 2010 o izvajanju člena 7(2) Uredbe (ES) št. 423/2007 o omejevalnih ukrepih proti Iranu (UL L 195, str. 25), Sklepa Sveta 2010/644/SZVP z dne 25. oktobra 2010 o spremembi Sklepa 2010/413/SZVP (UL L 281, str. 81), Uredbe Sveta (EU) št. 961/2010 z dne 25. oktobra 2010 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 423/2007 (UL L 281, str. 1), Sklepa Sveta 2011/783/SZVP z dne 1. decembra 2011 o spremembi Sklepa 2010/413 (UL L 319, str. 71), Izvedbene uredbe Sveta (EU) št. 1245/2011 z dne 1. decembra 2011 o izvajanju Uredbe št. 961/2010 (UL L 319, str. 11) in Uredbe Sveta (EU) št. 267/2012 z dne 23. marca 2012 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Uredbe št. 961/2010 (UL L 88, str. 1) v delu, v katerem se ti akti nanašajo na tožečo stranko,

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat),

v sestavi I. Pelikánová (poročevalka), predsednica, K. Jürimäe, sodnica, in M. van der Woude, sodnik,

sodna tajnica: J. Weychert, administratorica,

* Jezik postopka: angleščina.

na podlagi pisnega postopka in obravnave z dne 23. maja 2012,
izreka naslednjo

Sodbo

Dejansko stanje

- 1 Tožeča stranka, Bank Mellat, je iranska poslovna banka.
- 2 Ta zadeva spada v okvir sistema omejevalnih ukrepov, uvedenih zaradi pritiska na Islamsko republiko Iran, da bi ustavila jedrske dejavnosti, ki pomenijo nevarnost širjenja jedrskega orožja, in razvoj sistemov za dobavo jedrskega orožja (v nadaljevanju: širjenje jedrskega orožja).
- 3 Tožeča stranka je bila 26. julija 2010 vpisana na seznam subjektov, vključenih v širjenje jedrskega orožja v Iranu, naveden v Prilogi II k Sklepu Sveta 2010/413/SZVP z dne 26. julija 2010 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Skupnega stališča 2007/140/SZVP (UL L 195, str. 39).
- 4 Ime tožeče stranke je bilo zato z Izvedbeno uredbo Sveta (EU) št. 668/2010 z dne 26. julija 2010 o izvajanju člena 7(2) Uredbe št. 423/2007 (UL L 195, str. 25) vpisano na seznam iz Priloge V k Uredbi Sveta (ES) št. 423/2007 z dne 19. aprila 2007 o omejevalnih ukrepih proti Iranu (UL L 103, str. 1). Posledica vpisa je bila zamrznitev sredstev in gospodarskih virov tožeče stranke.
- 5 Svet je v Sklepu 2010/413 sprejel to obrazložitev:

„Banka Bank Mellat je iranska banka v lasti države. Vključena je v mrežo, ki spodbuja iranski jedrski program in program balističnih raket; zagotavljala je bančne storitve subjektom, ki so na seznamu ZN in EU, ali subjektom, ki delujejo v imenu ali po navodilih subjektov, uvrščenih na seznam, ali subjektom, ki jih ti nadzirajo ali so v njihovi lasti. Je matična družba banke First East Export Bank, ki je na seznamu iz Resolucije [Varnostnega sveta Združenih narodov] 1929.“
- 6 Razlogi, navedeni v Izvedbeni uredbi št. 668/2010, so enaki razlogom iz Sklepa 2010/413.
- 7 Svet je z dopisom z dne 27. julija 2010 tožečo stranko obvestil o vpisu njenega imena na seznam v Prilogi II k Sklepu 2010/413 in Prilogi V k Uredbi št. 423/2007.
- 8 Tožeča stranka je z dopisi z dne 16. in 24. avgusta ter 2. in 9. septembra 2010 Svet pozvala, naj ji sporoči, na kaj se je oprl pri sprejetju omejevalnih ukrepov proti njej.
- 9 Svet je tožeči stranki v odgovor na njene zahteve za vpogled v spis z dopisom z dne 13. septembra 2010 posredoval kopije dveh predlogov za sprejetje omejevalnih ukrepov, ki so jih vložile države članice. Tožeči stranki je prav tako določil rok, v katerem je morala podati stališča o sprejetju omejevalnih ukrepov proti njej, ki se je iztekel 25. septembra 2010.
- 10 Tožeča stranka je z dopisom z dne 24. septembra 2010 Svetu predlagala, naj ponovno prouči sklep, s katerim je bila vpisana na seznam v Prilogi II k Sklepu 2010/413 in Prilogi V k Uredbi št. 423/2007.

- 11 Ime tožeče stranke je bilo v Prilogi II k Sklepu 2010/413 ohranjeno s Sklepom Sveta 2010/644/SZVP z dne 25. oktobra 2010 o spremembi Sklepa 2010/413 (UL L 281, str. 81). Razlogi za to so:

„Vključena je v mrežo, ki podpira in spodbuja iranski jedrski program in program balističnih raket; opravljala je bančne storitve za subjekte, ki so na seznamu ZN in EU, ali subjekte, ki delujejo v imenu ali po navodilih subjektov, uvrščenih na seznam, ali subjekte, ki so pod njihovim nadzorom ali v njihovi lasti; je matična družba banke First East Export Bank, ki je na seznamu iz Resolucije [Varnostnega sveta Združenih narodov] 1929“.
- 12 Ker je bila Uredba št. 423/2007 razveljavljena z Uredbo Sveta (EU) št. 961/2010 z dne 25. oktobra 2010 o omejevalnih ukrepih proti Iranu (UL L 281, str. 1), je Svet ime tožeče stranke vpisal v Prilogo VIII k navedeni uredbi. Zato so bili v skladu s členom 16(2) navedene uredbe sredstva in gospodarski viri tožeče stranke zamrznjeni.
- 13 Razlogi, navedeni v Uredbi št. 691/2010 so enaki razlogom iz Sklepa 2010/644.
- 14 Svet je z dopisom z dne 28. oktobra 2010 odgovoril na dopis tožeče stranke z dne 24. septembra 2010 in navedel, da je po ponovni proučitvi zavrnil njen predlog, naj jo izbriše s seznama v Prilogi II k Sklepu 2010/413 in Prilogi VIII k Uredbi št. 961/2010. V zvezi s tem je pojasnil, da ni bilo zadostnih jamstev, da tožeča stranka v prihodnje ne bo zagotavljala bančnih storitev subjektom, ki sodelujejo pri širjenju jedrskega orožja.
- 15 Svet je v prilogi k dupliki tožeči stranki posredoval kopijo tretjega predloga za sprejetje omejevalnih ukrepov, ki ga je vložila ena od držav članic.
- 16 Začetek veljavnosti Sklepa Sveta 2011/783/SZVP z dne 1. decembra 2011 o spremembi Sklepa 2010/413/SZVP (UL L 319, str. 71) in Izvedbene uredbe Sveta (EU) št. 1245/2011 z dne 1. decembra 2011 o izvajanju Uredbe št. 961/2010 (UL L 319, str. 11) ni vplival na vpis imena tožeče stranke v Prilogo II k Sklepu 2010/413 in v Prilogo VIII k Uredbi št. 961/2010.
- 17 Ker je bila Uredba št. 961/2010 razveljavljena z Uredbo Sveta (EU) št. 267/2012 z dne 23. marca 2012 o omejevalnih ukrepih proti Iranu (UL L 88, str. 1), je Svet ime tožeče stranke vpisal v Prilogo IX k tej uredbi. Razlogi so enaki razlogom iz Sklepa 2010/644. Zato so bili v skladu s členom 23(2) navedene uredbe sredstva in gospodarski viri tožeče stranke zamrznjeni.

Postopek in predlogi strank

- 18 Tožeča stranka je 7. oktobra 2010 v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila to tožbo.
- 19 Z vlogo, ki jo je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila 5. novembra 2010, je tožeča stranka po sprejetju Sklepa 2010/644 in Uredbe št. 961/2010 svoja predloga prilagodila.
- 20 Evropska komisija je z vlogo, ki jo je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila 14. januarja 2011, vložila predlog za intervencijo v obravnavanem postopku v podporo Svetu. Predsednica četrtega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 8. marca 2011 to intervencijo dopustila.
- 21 Tožeča stranka je z vlogo, ki jo je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila 6. februarja 2012, po sprejetju Sklepa 2011/783 in Izvedbene uredbe št. 1245/2011 svoja predloga prilagodila.
- 22 Na podlagi poročila sodnika poročevalca je Splošno sodišče (četrti senat) odločilo, da začne ustni postopek, in na podlagi ukrepov procesnega vodstva, določenih s členom 64 Poslovnika Splošnega sodišča, stranki pozvalo, naj predložita nekatere dokumente, in jima postavilo pisna vprašanja. Stranke so te zahteve izpolnile.

- 23 Tožeča stranka je z vlogo, ki jo je v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložila 16. aprila 2012, po sprejetju Uredbe št. 267/2012 svoja predloga prilagodila.
- 24 Provincial Investment Companies Association, Saba Tamin Investment, Common Investment Fund, Shirin Asal Food Industrial Group, Sorbon Industrial Production Group in Individual Stock Association so z vlogo, ki so jo v sodnem tajništvu Splošnega sodišča vložili 11. maja 2012, vložili predlog za intervencijo v obravnavanem postopku v podporo tožeči stranki. Predsednica četrtega senata Splošnega sodišča je s sklepom z dne 16. maja 2012 to intervencijo dopustila.
- 25 Stranki sta na obravnavi 23. maja 2012 podali ustne navedbe in odgovorili na vprašanja Splošnega sodišča.
- 26 Tožeča stranka Splošnemu sodišču predlaga, naj:
- razglasi točko 4 preglednice B v Prilogi II k Sklepu 2010/413, točko 2 preglednice B v Prilogi k Izvedbeni uredbi št. 668/2010, točko 4 preglednice B, naslov I, v Prilogi k Sklepu 2010/644, točko 4 preglednice B v Prilogi VIII k Uredbi št. 961/2010, Sklep 2011/783, Izvedbeno uredbo št. 1245/2011 in točko 4 preglednice B, naslov I, v Prilogi IX k Uredbi št. 267/2012 za nične v delu, v katerem se nanašajo nanjo.
 - Svetu naloži plačilo stroškov.
- 27 Svet in Komisija predlagata Splošnemu sodišču, naj:
- tožbo zavrne;
 - tožeči stranki naloži plačilo stroškov.

Pravo

- 28 Tožeča stranka navaja tri tožbene razloge. Prvi tožbeni razlog se nanaša na kršitev obveznosti obrazložitve, pravice do obrambe in pravice do učinkovitega sodnega varstva. Drugi tožbeni razlog se nanaša na očitno napako pri presoji v zvezi s sprejetjem omejevalnih ukrepov glede nje. Tretji tožbeni razlog se nanaša na kršitev njene lastninske pravice in načela sorazmernosti.
- 29 Svet in Komisija izpodbijata utemeljenost tožbenih razlogov tožeče stranke. Poleg tega za začetek trdita, da tožeča stranka kot pojavnost oblika iranske države ne more uveljavljati varstva in jamstev v zvezi s temeljnimi pravicami.
- 30 Pred obravnavo različnih tožbenih razlogov in trditev strank je treba proučiti dopustnost prilagoditev predlogov tožeče stranke.

Prilagoditev predlogov tožeče stranke

- 31 Kot je razvidno iz točk 11, 12 in 17 zgoraj, je bil seznam v Prilogi II k Sklepu 2010/413 od vložitve tožbe nadomeščen z novim seznamom, določenim s Sklepom 2010/644, Uredba št. 423/2007, kakor je bila spremenjena z Izvedbeno uredbo št. 668/2010, pa je bila razveljavljena in nadomeščena z Uredbo št. 961/2010, ki je bila nadomeščena in razveljavljena z Uredbo št. 267/2012. Poleg tega je Svet v uvodnih izjavah Sklepa 2011/783 in Izvedbene uredbe št. 1245/2011 izrecno izjavil, da je opravil celovito ponovno proučitev seznama v Prilogi II k Sklepu 2010/413 in Prilogi VIII k Uredbi št. 961/2010 in da je ugotovil, da morajo za osebe, subjekte in organizme, katerih imena so navedena na teh seznamih, med njimi tudi ime tožeče stranke, ostati v veljavi omejevalni ukrepi. Tožeča stranka

je prilagodila svoja prvotna predloga tako, da se njena ničnostna tožba ne nanaša le na Sklep 2010/413 in Izvedbeno uredbo št. 668/2010, temveč tudi na Sklep 2010/644, Uredbo št. 961/2010, Sklep 2011/783, Izvedbeno uredbo št. 1245/2011 in Uredbo št. 267/2012 (v nadaljevanju: skupaj: izpodbijani akti). Svet in Komisija tej prilagoditvi nista ugovarjala.

- 32 Glede tega je treba opozoriti, da če sklep ali uredbo, ki se neposredno in posamično nanaša na posameznika, med postopkom nadomesti akt z enako vsebino, je treba šteti, da gre za novo dejstvo, na podlagi katerega lahko tožeča stranka prilagodi svoje predloge in tožbene razloge. Dejansko bi bilo v nasprotju s pravičnim sojenjem in zahtevo po ekonomičnosti postopka, če bi tožeča stranka morala vložiti novo tožbo. Poleg tega bi bilo krivično, če bi lahko zadevna institucija, zato da bi nasprotovala ugovorom zoper sklep iz tožbe, predložene sodišču Evropske unije, spremenila izpodbijani akt ali ga nadomestila z drugim in se med postopkom sklicevala na to spremembo ali nadomestitev, da bi drugi stranki onemogočila razširitev prvotnih tožbenih predlogov in razlogov, ki so bili podani pred zadnjim aktom, ali vložitev dodatnih tožbenih predlogov in razlogov zoper ta akt (glej po analogiji sodbo Splošnega sodišča z dne 23. oktobra 2008 v zadevi People's Mojahedin Organization of Iran proti Svetu, T-256/07, ZOdl., str. II-3019, točka 46 in navedena sodna praksa).
- 33 Ta ugotovitev velja tudi za akte, kakršna sta Sklep 2011/783 in Izvedbena uredba št. 1245/2011, ki določata, da se mora sklep ali uredba po postopku ponovne proučitve, ki je izrecno naložen s tem sklepom ali uredbo, še naprej neposredno in posamično nanašati na določene posameznike.
- 34 V obravnavanem primeru je treba torej šteti, da tožeča stranka lahko zahteva razglasitev ničnosti Sklepa 2010/644, Uredbe št. 961/2010, Sklepa 2011/783, Izvedbene uredbe št. 1245/2011 in Uredbe št. 267/2012 v delu, v katerem se ti akti nanašajo nanjo (glej v tem smislu in po analogiji zgoraj v točki 32 navedeno sodbo People's Mojahedin Organization of Iran proti Svetu, točka 47).

Možnost tožeče stranke, da uveljavlja varstvo in jamstva v zvezi s temeljnimi pravicami

- 35 Svet in Komisija trdita, da v skladu s pravom Unije pravne osebe, ki so pojavne oblike tretjih držav, ne morejo uveljavljati varstva in jamstev v zvezi s temeljnimi pravicami. Ker je tožeča stranka po njenem mnenju pojavna oblika iranske države, je to pravilo zanj mogoče uporabiti.
- 36 Glede tega je treba opozoriti, prvič, da niti v Listini Evropske unije o temeljnih pravicah (UL 2010, C 83, str. 389) niti v primarnem pravu Unije ni določb, s katerimi bi bilo za pravne osebe, ki so pojavna oblika držav, izključeno varstvo temeljnih pravic. Določbe navedene listine, ki so upoštevne glede na tožbene razloge tožeče stranke, zlasti njeni členi 17, 41 in 47, zagotavljajo pravice „vseh oseb“, kar vključuje pravne osebe, kakršna je tožeča stranka.
- 37 Kljub temu se Svet in Komisija v tem okviru sklicujeta na člen 34 Konvencije o varstvu človekovih pravic in temeljnih svoboščin, podpisane v Rimu 4. novembra 1950 (v nadaljevanju: EKČP), v skladu s katerim tožbe, ki jih pri Evropskem sodišču za človekove pravice vložijo vladne organizacije, niso dopustne.
- 38 Toda, prvič, člen 34 EKČP je postopkovna določba, ki je ni mogoče uporabiti za postopke pred sodiščem Unije. Drugič, v skladu z ustaljeno sodno prakso Evropskega sodišča za človekove pravice je namen te določbe preprečiti, da bi bila država podpisnica EKČP sočasno tožeča in tožena stranka pred navedenim sodiščem (glej v tem smislu sodbo ESČP z dne 13. decembra 2007 v zadevi Compagnie de navigation de la République islamique d'Iran proti Turčiji, *Recueil des arrêts et décisions*, 2007-V, točka 81). Takega sklepanja ni mogoče uporabiti v obravnavanem primeru.
- 39 Svet in Komisija prav tako trdita, da pravilo, ki ga navajata, upravičuje dejstvo, da država jamči za spoštovanje temeljnih pravic na njenem ozemlju, vendar pa teh pravic ne more izkoristiti.

- 40 Toda tudi če bi bilo to utemeljitev mogoče uporabiti za notranji položaj, okoliščina, da država članica jamči za spoštovanje temeljnih pravic na svojem ozemlju, ne vpliva na obseg pravic, ki jih imajo pravne osebe, ki so pojavna oblika te države na ozemlju tretjih držav.
- 41 Glede na navedeno je treba šteti, da v pravu Unije ni pravila, ki bi pravnim osebam, ki so pojavna oblika tretjih držav, preprečevalo, da v svojo korist navajajo varstvo in jamstva v zvezi s temeljnimi pravicami. Te pravne osebe se torej na te pravice lahko sklicujejo pred sodiščem Unije, če so te pravice v skladu z njihovo lastnostjo pravnih oseb.
- 42 Poleg tega Svet in Komisija nikakor nista navedla dokazov, na podlagi katerih bi bilo mogoče ugotoviti, da je bila tožeča stranka dejansko pojavna oblika iranske države, to je subjekt, ki je sodeloval pri izvajanju javne oblasti ali ki je upravljal javno službo pod nadzorom organov (glej v tem smislu zgoraj v točki 38 navedeno sodbo *Compagnie de navigation de la République islamique d'Iran* proti Turčiji, § 79).
- 43 Najprej, Svet glede tega trdi, da tožeča stranka upravlja javno službo pod nadzorom iranskih organov, saj zagotavlja finančne storitve, ki so potrebne za delovanje iranskega gospodarstva. Toda Svet ne izpodbija trditev tožeče stranke, da navedene storitve pomenijo poslovne dejavnosti, ki se izvajajo v konkurenčnem sektorju in za katere se uporablja splošno pravo. V teh okoliščinah to, da so navedene dejavnosti nujne za delovanje gospodarstva države, samo zase še ne pomeni, da gre za javne storitve.
- 44 Dalje, Komisija trdi, da okoliščina, da je tožeča stranka sodelovala pri širjenju jedrskega orožja, dokazuje, da sodeluje pri izvajanju javne oblasti. Toda tako Komisija kot dejansko predpostavko upošteva okoliščino, katere resničnost tožeča stranka izpodbija in ki je v samem središču razprave pred Splošnim sodiščem. Poleg tega domnevno sodelovanje tožeče stranke pri širjenju jedrskega orožja, kakor je predstavljena v izpodbijanih aktih, ne spada na področje izvajanja državnih pooblastil, temveč na področje poslovnih transakcij, opravljenih s subjekti, ki sodelujejo pri širjenju jedrskega orožja. Zato ta trditev ne upravičuje tega, da se tožeča stranka opredeli kot pojavna oblika iranske države.
- 45 Nazadnje, Komisija meni, da je tožeča stranka pojavna oblika iranske države zaradi udeležbe te države v njenem kapitalu. Toda poleg tega, da je po navedbah tožeče stranke, ki jim Svet in Komisija nista nasprotovala, ta udeležba le manjšinska, sama zase še ne pomeni, da tožeča stranka sodeluje pri izvajanju javne oblasti ali opravlja javno storitev.
- 46 Glede na navedeno je treba ugotoviti, da tožeča stranka lahko v svojo korist uveljavlja varstvo in jamstva v zvezi s temeljnimi pravicami.

Prvi tožbeni razlog: kršitev obveznosti obrazložitve, pravice tožeče stranke do obrambe in njene pravice do učinkovitega sodnega varstva

- 47 Tožeča stranka s prvim tožbenim razlogom trdi, da je Svet kršil obveznost obrazložitve, njeno pravico do obrambe in njeno pravico do učinkovitega sodnega varstva, prvič, ker ji ni sporočil dovolj podatkov, da bi lahko podala koristna stališča o sprejetju omejevalnih ukrepov v zvezi z njo in da bi ji zagotovil pošteno sojenje, in drugič, ker naj bi bilo tako pri preizkusu, opravljenem pred sprejetjem omejevalnih ukrepov, ki se nanašajo nanjo, kot pri rednem pregledu narejenih več napak.
- 48 Svet ob podpori Komisije izpodbija utemeljenost trditev tožeče stranke. Med drugim trdi, da se tožeča stranka ne more sklicevati na načelo spoštovanja pravice do obrambe.

- 49 Prvič, opozoriti je treba, da je namen obveznosti obrazložitve akta, ki posega v položaj, kakor je določena v členu 296, drugi odstavek, PDEU in v tej zadevi zlasti v členu 24(3) Sklepa 2010/413, členu 15(3) Uredbe št. 423/2007, členu 36(3) Uredbe št. 961/2010 in členu 46(3) Uredbe št. 267/2012, prvič, zadevni osebi dati na voljo dovolj podatkov za ugotovitev, ali je akt dobro utemeljen in ali vsebuje morebitne napake, na podlagi katerih bi lahko izpodbijala njegovo veljavnost pred sodiščem Unije, in drugič, temu omogočiti nadzor nad zakonitostjo omenjenega akta. Tako določena obveznost obrazložitve je bistveno načelo prava Unije, od katerega so mogoča odstopanja zgolj iz nujnih razlogov. Zato je treba obrazložitev načeloma sporočiti zadevni osebi hkrati z aktom, ki posega v njen položaj, neobrazložitve pa ni mogoče popraviti s tem, da se zadevna oseba z razlogi za pravni akt seznanj med postopkom pred sodiščem Unije (glej v tem smislu sodbo Splošnega sodišča z dne 14. oktobra 2009 v zadevi Bank Melli Iran proti Svetu, T-390/08, ZOdl., str. II-3967, točka 80 in navedena sodna praksa).
- 50 Zato mora Svet sporočiti subjektu, na katerega se nanašajo omejevalni ukrepi, posebne in konkretne razloge, iz katerih meni, da je bilo treba sprejeti te ukrepe, razen če nujni razlogi v zvezi z varnostjo Unije ali njenih držav članic ali v zvezi z njihovimi mednarodnimi odnosi nasprotujejo sporočitvi nekaterih elementov. Navesti mora tudi dejanske in pravne okoliščine, na katerih temelji pravna utemeljitev zadevnih ukrepov, in ugotovitve, ki so ga vodile do njihovega sprejetja (glej v tem smislu zgoraj v točki 49 navedeno sodbo Bank Melli Iran proti Svetu, točka 81 in navedena sodna praksa).
- 51 Poleg tega mora biti obrazložitev prilagojena naravi zadevnega akta in okoliščinam, v katerih je bil sprejet. Obveznost obrazložitve je treba presojati glede na okoliščine posameznega primera, zlasti glede na vsebino zadevnega akta, lastnosti podanih razlogov in interes za pojasnitev, ki ga lahko imajo naslovniki ali druge osebe, na katere se akt neposredno in posamično nanaša. Ni treba, da se v obrazložitvi podrobno navedejo vse upoštevne dejanske in pravne okoliščine, ker je treba zadostnost obrazložitve presojati ne le glede na njeno besedilo, ampak tudi glede na njen okvir in vsa pravna pravila, ki urejajo zadevno področje. Natančneje, akt, ki posega v položaj, je dovolj obrazložen, če je bil sprejet v okviru, ki ga zadevna oseba pozna in ji omogoča, da razume obseg ukrepa, sprejetega v zvezi z njo (glej zgoraj v točki 49 navedeno sodbo Bank Melli Iran proti Svetu, točka 82 in navedena sodna praksa).
- 52 Drugič, v skladu z ustaljeno sodno prakso je spoštovanje pravice do obrambe, zlasti pravice do izjave, v vsakem postopku proti subjektu, ki lahko pripelje do akta, ki posega v njegov položaj, temeljno načelo prava Unije in ga je treba zagotoviti tudi, če ni nobenih pravil, ki urejajo zadevni postopek (zgoraj v točki 49 navedena sodba Bank Melli Iran proti Svetu, točka 91).
- 53 Načelo spoštovanja pravice do obrambe po eni strani zahteva, da se zadevnemu subjektu sporočijo dokazi, uporabljeni proti njemu za utemeljitev akta, ki posega v njegov položaj. Po drugi strani mu je treba omogočiti, da učinkovito izrazi svoje stališče o teh dokazih (glej po analogiji sodbo Splošnega sodišča z dne 12. decembra 2006 v zadevi Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran proti Svetu, T-228/02, ZOdl., str. II-4665, točka 93).
- 54 Zato je treba pri prvotnem aktu, s katerim se zamrznejo sredstva subjekta, razen če temu nasprotujejo nujni razlogi, ki se nanašajo na varnost ali vodenje mednarodnih odnosov Unije ali njenih držav članic, ta subjekt obvestiti o dokazih proti njemu bodisi ob sprejetju zadevnega akta bodisi čim prej po sprejetju. Če zadevni subjekt to želi, ima tudi pravico izraziti svoje stališče glede teh dokazov po sprejetju akta. Z enako izjemo je treba zadevnemu subjektu pred sprejetjem vsakega poznejšega sklepa o zamrznitvi sredstev sporočiti nova dejstva v njegovo breme in mu omogočiti, da izrazi svoje stališče (glej po analogiji zgoraj v točki 53 navedeno sodbo Organisation des Modjahedines du peuple d'Iran proti Svetu, točka 137).
- 55 Poleg tega je treba opozoriti, da kadar so sporočeni dovolj natančni podatki, ki zadevnemu subjektu omogočajo, da primerno predstavi stališče o elementih, ki jih je proti njemu uporabil Svet, načelo spoštovanja pravice do obrambe ne pomeni obveznosti, da ta institucija na lastno pobudo omogoči

vpogled v dokumente iz spisa. Svet mora šele na podlagi zahteve zainteresirane stranke omogočiti vpogled v vse upravne dokumente v zvezi z zadevnim ukrepom, ki niso zaupni (glej zgoraj v točki 49 navedeno sodbo Bank Melli Iran proti Svetu, točka 97 in navedena sodna praksa).

- 56 Tretjič, načelo učinkovitega pravnega varstva je splošno načelo prava Unije, ki izhaja iz skupnih ustavnih tradicij držav članic in je izraženo v členih 6 in 13 EKČP ter členu 47 Listine Evropske unije o temeljnih pravicah. Učinkovitost pravnega nadzora vključuje to, da mora zadevni organ Unije kar najnatančneje obvestiti zadevni subjekt o razlogih za omejevalni ukrep, in to ob sprejetju ukrepa ali vsaj čim prej po odločitvi, zato da zadevnemu subjektu omogoči, da pravočasno vloži pravno sredstvo. Spoštovanje obveznosti, da se sporočijo navedeni razlogi, je namreč nujno zato, da se naslovnikom omejevalnih ukrepov omogoči obramba njihovih pravic v kar najboljših okoliščinah in da se ob popolnem poznavanju razlogov odločijo, ali je smiselno, da se obrnejo na sodišče Unije, ter da se sodišču Unije popolnoma omogoči nadzor nad zakonitostjo zadevnega akta, za kar je pristojno (glej v tem smislu in po analogiji sodbo Sodišča z dne 3. septembra 2008 v združenih zadevah Kadi in Al Barakaat International Foundation proti Svetu in Komisiji, C-402/05 P in C-415/05 P, ZOdl., str. I-6351, točke od 335 do 337 in navedena sodna praksa).
- 57 Splošno sodišče ob upoštevanju te sodne prakse meni, da je treba trditve, ki so jih stranke navedle v okviru prvega tožbenega razloga, proučiti v petih korakih, opisanih v nadaljevanju. Prvič, proučiti je treba uvodno trditve Sveta in Komisije, da se tožeča stranka ne more sklicevati na načelo spoštovanja pravice do obrambe. Drugič, proučiti je treba trditve o obveznosti obrazložitve in domnevni kršitvi pravice tožeče stranke do obrambe glede prvotnega obvestila o obremenilnih dokazih. Tretjič, proučiti je treba trditve o domnevni kršitvi pravice do obrambe v zvezi z vpogledom v spis Sveta. Četrtič, Splošno sodišče bo proučilo trditve o domnevni kršitvi pravice tožeče stranke do obrambe v zvezi z možnostjo, da izrazi svoje stališče, in o domnevni kršitvi njene pravice do učinkovitega sodnega varstva. Petič, obravnavane bodo trditve o domnevnih napak Sveta pri preizkusu in ponovni proučitvi.

Možnost tožeče stranke, da uveljavlja načelo spoštovanja pravice do obrambe

- 58 Svet in Komisija menita, da v obravnavanem primeru ni mogoče uporabiti načela spoštovanja pravice do obrambe. Sklicujoč se na sodbo Splošnega sodišča z dne 19. maja 2010 v zadevi Tay Za proti Svetu (T-181/08, ZOdl., str. II-1965, točke od 121 do 123), trdita, da se omejevalni ukrepi na tožečo stranko niso nanašali zaradi njene dejavnosti, temveč zato, ker spada v splošno kategorijo oseb in subjektov, ki so podpirali širjenje jedrskega orožja. Zato naj postopek sprejetja omejevalnih ukrepov zoper tožečo stranko ne bi bil uveden v smislu sodne prakse, navedene v točki 52 zgoraj, in tožeča stranka naj tako ne bi mogla uveljavljati pravice do obrambe ali bi jo lahko uveljavljala le v omejenem obsegu.
- 59 Te argumentacije ni mogoče sprejeti.
- 60 Prvič, zgoraj v točki 58 navedena sodba Tay Za proti Svetu je bila namreč po pritožbi v celoti razveljavljena s sodbo Sodišča z dne 13. marca 2012 v zadevi Tay Za proti Svetu (C-376/10 P). Zato ugotovitve iz navedene sodbe niso več del pravnega reda Unije, in nanje se Svet in Komisija torej ne moreta več veljavno sklicevati.
- 61 Drugič, člen 24(3) in (4) Sklepa 2010/413, člen 15(3) Uredbe št. 423/2007, člen 36(3) in (4) Uredbe št. 961/2010 ter člen 46(3) in (4) Uredbe št. 267/2012 vsebujejo določbe, ki zagotavljajo pravico do obrambe subjektom, na katere se nanašajo omejevalni ukrepi, sprejeti na podlagi teh aktov. Spoštovanje te pravice nadzoruje sodišče Unije (glej v tem smislu zgoraj v točki 49 navedeno sodbo Bank Melli Iran proti Svetu, točka 37).
- 62 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da tožeča stranka v obravnavanem primeru lahko uveljavlja načelo spoštovanja pravice do obrambe, kakor je navedeno v točkah od 52 do 55 zgoraj.

Obveznost obrazložitve in prvotno obvestilo o obremenilnih dokazih

- 63 Najprej je treba opozoriti, da je treba za presojo spoštovanja obveznosti obrazložitve in obveznosti obvestitve zainteresiranega subjekta o obremenilnih dokazih poleg razlogov, navedenih v izpodbijanih aktih, upoštevati tri predloge za sprejetje omejevalnih ukrepov, ki jih je Svet sporočil tožeči stranki.
- 64 Prvič, iz navedenih predlogov, kakršni so bili sporočeni tožeči stranki, je namreč razvidno, da so bili predloženi delegaciji držav članic v okviru sprejetja omejevalnih ukrepov, ki se nanašajo nanjo, in da so zato dokazi, na katerih temeljijo ti ukrepi.
- 65 Drugič, res je, da je bil tretji predlog sporočen tožeči stranki po vložitvi tožbe in po prilagoditvi predlogov, ki je sledila sprejetju Sklepa 2010/644 in Uredbe št. 961/2010. Zato ne more veljavno dopolnjevati obrazložitve Sklepa 2010/413, Izvedbene uredbe št. 668/2010, Sklepa 2010/644 in Uredbe št. 961/2010. Kljub temu pa ga je mogoče upoštevati pri presoji zakonitosti poznejših aktov, in sicer Sklepa 2011/783, Izvedbene uredbe št. 1245/2011 in Uredbe št. 267/2012.
- 66 V izpodbijanih aktih so v zvezi s tožečo stranko navedeni ti štirje razlogi:
- v skladu s Sklepom 2010/413 in Izvedbeno uredbo št. 668/2010 je tožeča stranka banka v lasti države (v nadaljevanju: prvi razlog);
 - tožeča stranka je vključena v mrežo, ki spodbuja iranski jedrski program in program balističnih raket (v nadaljevanju: drugi razlog);
 - tožeča stranka zagotavlja bančne storitve subjektom, ki so na seznamu Združenih narodov in EU, subjektom, ki delujejo v imenu ali po navodilih subjektov na tem seznamu, ali subjektom, ki jih imajo taki subjekti v lasti ali jih nadzirajo (v nadaljevanju: tretji razlog);
 - tožeča stranka je matična družba First East Export (v nadaljevanju: FEE), ki je na seznamu iz Resolucije 1929 (2010) Varnostnega sveta Združenih narodov (v nadaljevanju: četrti razlog).
- 67 V prvem od dveh predlogov za sprejetje omejevalnih ukrepov, ki sta bila sporočena 13. septembra 2010 je deloma povzet drugi razlog, naveden v izpodbijanih aktih. Dodani pa so ti razlogi:
- tožeča stranka zagotavlja bančne storitve Iranski organizaciji za jedrsko energijo (v nadaljevanju: IOJE) in Novin Energy Company (v nadaljevanju: Novin), proti katerima so uvedeni omejevalni ukrepi, ki jih je sprejel Varnostni svet Združenih narodov (v nadaljevanju: peti razlog);
 - tožeča stranka upravlja bančne račune visokega vodstva Organizacije za vesoljsko industrijo in osebe, ki je odgovorna za nakupe Irana (v nadaljevanju: šesti razlog).
- 68 V drugem predlogu, sporočenem 13. septembra 2010, se v bistvenem povzeta obrazložitev izpodbijanih aktov. Dodan je le en razlog, v skladu s katerim naj bi tožeča stranka olajševala pretok milijonov dolarjev za iranski jedrski program vsaj od leta 2003 (v nadaljevanju: šesti razlog).
- 69 V tretjem predlogu za sprejetje omejevalnih ukrepov, ki je priložen k dupliki, ni dodatnih razlogov glede na izpodbijane akte in predloga, sporočena 13. septembra 2010.
- 70 Tožeča stranka trdi, da v tej obrazložitvi niso dovolj pojasnjeni razlogi za sprejetje omejevalnih ukrepov v zvezi z njo. Meni, da ta pomanjkljivost poleg tega zajema kršitev njene pravice do obrambe.
- 71 Svet ob podpori Komisije izpodbija utemeljenost trditev tožeče stranke.

- 72 Prvi razlog je dovolj natančen, saj tožeči stranki omogoča, da razume, da ji Svet očita udeležbo iranske države v njenem kapitalu.
- 73 Drugi in tretji razlog pa sta premalo jasna, saj z njima ni pojasnjeno niti očitano ravnanje tožeče stranke niti drugih zadevnih subjektov.
- 74 Četrty razlog je predstavljen dovolj jasno, saj tožeči stranki omogoča, da razume, da ji Svet očita nadzor, ki ga izvaja nad družbo FEE.
- 75 Enako velja tudi za peti razlog, v katerem so navedeni subjekti, za katere so se domnevno opravljale zadevne finančne storitve.
- 76 Nazadnje, šesti in sedmi razlog nista dovolj natančna, saj v šestem niso navedene zadevne osebe, v sedmem pa ni nobenega pojasnila o zadevnih subjektih in transakcijah.
- 77 Glede na navedeno je treba šteti, da je Svet kršil obveznost obrazložitve in obveznost, da tožeči stranki kot zadevnemu subjektu sporoči dokaze, uporabljene proti njej v zvezi z drugim, tretjim, šestim in sedmi razlogom. Ti obveznosti pa sta bili spoštovani glede drugih razlogov.

Vpogled v spis

- 78 Kot je bilo ugotovljeno v točkah 9 in 15 zgoraj, je Svet tožeči stranki 13. septembra 2010 sporočil predloga za sprejetje omejevalnih ukrepov, ki so ju poslale države članice, in nato tretji predlog, ki je bil priložen dupliki.
- 79 Tožeča stranka meni, da ta vpogled ni zadoščal za to, da bi lahko učinkovito izrazila svoje stališče.
- 80 Svet ob podpori Komisije izpodbija utemeljenost trditev tožeče stranke.
- 81 V zvezi s tem je treba glede obsega dovoljenega dostopa poudariti, da iz elementov iz spisa ni razvidno, da se je Svet pri sprejetju izpodbijanih aktov oprl na druge dokaze, kot so trije predlogi, ki so jih podale države članice. V teh okoliščinah Svetu ni mogoče očitati, da tožeči stranki ni sporočil dodatnih elementov.
- 82 Drugače kot predloga za sprejetje omejevalnih ukrepov, ki sta priložena dopisu z dne 13. septembra 2010, pa je bil tretji predlog tožeči stranki sporočen šele kot priloga k dupliki, to je po izteku roka, ki ga je Svet določil tožeči stranki za predložitev stališč po sprejetju Sklepa 2010/413 in Izvedbene uredbe št. 668/2010, po vložitvi tožbe in po sprejetju Sklepa 2010/644 in Uredbe št. 961/2010.
- 83 Svet v zvezi s tem še trdi, da je tretji predlog tožeči stranki sporočil takoj, ko je prejel soglasje države članice, ki ga je podala.
- 84 Vendar pa te trditve ni mogoče sprejeti. Kadar se namreč Svet za sprejetje omejevalnih ukrepov v zvezi s subjektom želi opreti na elemente, ki jih je predložila država članica, se mora pred sprejetjem navedenih ukrepov prepričati, da je zadevne elemente mogoče sporočiti zadevnemu subjektu še pravočasno, da bi ta lahko učinkovito izrazil svoje stališče.
- 85 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da ker je Svet tožeči stranki tretji predlog za sprejetje omejevalnih ukrepov sporočil šele v prilogi k dupliki, ji ni pravočasno omogočil vpogleda v ta element iz spisa, s čimer je kršil njeno pravico do obrambe.

Možnost tožeče stranke, da učinkovito izrazi svoje stališče, in pravica do učinkovitega sodnega varstva

- 86 Prvič, tožeča stranka trdi, da ni imela možnosti, da bi učinkovito izrazila svoje stališče, in da stališč, ki jih je lahko izrazila, Svet ni upošteval.
- 87 Svet ob podpori Komisije izpodbija utemeljenost trditve tožeče stranke.
- 88 Najprej je treba ugotoviti, da je tožeča stranka po tem, ko so bili 26. julija 2010 sprejeti prvi akti, s katerimi so bila njena sredstva zamrznjena, Svetu 24. septembra 2010 poslala dopis, v katerem je navedla svoje stališče in zahtevala, naj se omejevalni ukrepi proti njej odpravijo. Svet je na navedeni dopis odgovoril 28. oktobra 2010. Dalje, tožeča stranka je pred sprejetjem Sklepa 2011/783 in Izvedbene uredbe št. 1245/2011 Svetu predstavila svoja stališča z dopisom z dne 29. avgusta 2011, na katerega je Svet odgovoril 5. decembra 2011. Nazadnje, tožeča stranka ni navedla trditve, na podlagi katerih bi bilo mogoče sklepati, da ni imela možnosti, da bi Svetu pred sprejetjem Uredbe št. 267/2012 podobno predstavila nova stališča.
- 89 Zato je treba šteti, da je tožeča stranka imela možnost, da učinkovito izrazi svoja stališča, razen, prvič, glede drugega, tretjega, šestega in sedmega razloga, ki jih je navedel Svet, ki so preveč dvoumni (glej točko 77 zgoraj), ter drugič, glede predloga za sprejetje omejevalnih ukrepov sporočen v prilogi k dupliki, zato ker ji še ni bil na voljo ob predstavitvi stališč (glej točko 82 zgoraj).
- 90 Glede upoštevanja predstavljenih stališč gotovo drži, da je odgovor v dopisih Sveta z dne 28. oktobra 2010 in 5. decembra 2011 na trditve tožeče stranke kratek. Ostane pa dejstvo, da je Svet v dopisu z dne 28. oktobra 2010 pojasnil, da je v nasprotju s tožečo stranko menil, da ni bilo zadostnih jamstev, da tožeča stranka v prihodnje ne bo zagotavljala bančnih storitev osebam in subjektom, ki sodelujejo pri širjenju jedrskega orožja. To stališče je ponovila v dopisu z dne 5. decembra 2011.
- 91 Poleg tega ni sporno, da Svet v Sklepu 2010/644 in Uredbi št. 961/2010 ni več navajal trditve, da je bila tožeča stranka banka v lasti države, katere pravilnost je tožeča stranka izpodbijala.
- 92 Glede na te okoliščine je treba šteti, da je Svet stališča tožeče stranke upošteval pri ponovni proučitvi, ki jo je opravil, kar je v nasprotju s tem, kar trdi tožeča stranka.
- 93 Drugič, tožeča stranka trdi, da je nezadostnost podatkov, ki so ji bili sporočeni, vplivala na njeno pravico do učinkovitega sodnega varstva.
- 94 Svet ob podpori Komisije izpodbija utemeljenost te trditve.
- 95 Po zgledu ugotovitev iz točke 89 zgoraj je treba šteti, da je bila glede na individualno obvestitev tožeče stranke o razlogih, ki so bili dovolj natančni, in sicer o prvem, četrtem in petem razlogu, ki jih navaja Svet, pravica tožeče stranke do učinkovitega sodnega varstva spoštovana.
- 96 Nasprotno pa nejasnost drugega, tretjega, šestega in sedmega razloga, ki jih je navedel Svet, in poznejša sporočitev tretjega predloga za sprejetje omejevalnih ukrepov pomenijo kršitev pravice tožeče stranke do učinkovitega sodnega varstva.

Napake pri proučitvi, ki jo je opravil Svet

- 97 Tožeča stranka trdi, da Svet ni ustrezno proučil okoliščine obravnavanega primera, temveč je le sprejel predloge, ki so jih predložile države članice. Ta napaka naj bi vplivala tako na preizkus, opravljen pred sprejetjem omejevalnih ukrepov, ki se nanašajo nanjo, kot na reden pregled teh istih ukrepov.

- 98 Tožeča stranka poleg tega meni, da je iz diplomatskih depeš, ki so bile objavljene prek organizacije Wikileaks (v nadaljevanju: diplomatske depeše), razvidno, da so Združene države Amerike pritiskale na države članice, zlasti na Združeno kraljestvo, zato da bi se sprejeli omejevalni ukrepi v zvezi z iranskimi subjekti. Toda na podlagi te okoliščine bi nastal dvom o zakonitosti sprejetih ukrepov in zakonitosti postopka njihovega sprejetja.
- 99 Svet ob podpori Komisije izpodbija utemeljenost trditve tožeče stranke. Med drugim trdi, da diplomatskih depeš ni treba upoštevati.
- 100 Prvič, poudariti je treba, da so bili omejevalni ukrepi proti subjektom, ki domnevno sodelujejo pri širjenju jedrskega orožja, uvedeni z akti Sveta, ki se torej mora prepričati, da je njihovo sprejetje upravičeno. Svet mora zato pri sprejetju prvega akta o uvedbi teh ukrepov proučiti ustreznost in utemeljenost informacij in dokazov, ki mu jih v skladu s členom 23(2) Sklepa 2010/413 predloži država članica ali visoki predstavnik Unije za zunanje zadeve in varnostno politiko. Svet mora pri sprejetju poznejših aktov, ki se nanašajo na isti subjekt, v skladu s členom 24(4) tega sklepa ponovno proučiti nujnost ohranitve navedenih ukrepov ob upoštevanju stališč, ki jih poda ta subjekt.
- 101 Po eni strani v obravnavanem primeru spis ne vsebuje nobenega indica, ki bi nakazoval, da je Svet preveril ustreznost in utemeljenost dokazov, ki se nanašajo na tožečo stranko in ki so mu bili predloženi pred sprejetjem Sklepa 2010/413 in Izvedbene uredbe št. 668/2010. Napačna navedba v teh aktih, da je bila tožeča stranka banka v državni lasti, katere napačnosti Svet ne izpodbija, pa daje slutiti, da taka proučitev ni bila opravljena.
- 102 Po drugi strani je iz točk od 90 do 92 zgoraj razvidno, da je Svet pri sprejetju poznejših izpodbijanih aktov ponovno proučil okoliščine obravnavanega primera ob upoštevanju stališč tožeče stranke, saj je umaknil navedbo, da je bila tožeča stranka banka v državni lasti, in se je opredelil do trditve o finančnih storitvah, ki jih je zagotavljala subjektom, ki sodelujejo pri širjenju jedrskega orožja.
- 103 Drugič, glede diplomatske depeše to, da naj bi bile nekatere države članice deležne diplomatskega pritiska, če se šteje za dokazano, samo zase ne pomeni, da so ti pritiski vplivali na izpodbijane akte, ki jih je sprejel Svet, ali na proučitev, ki jo je ta opravil ob njihovem sprejetju.
- 104 V teh okoliščinah je treba sprejeti trditve tožeče stranke o napakah, ki naj bi jih Svet storil pri proučitvi v zvezi s Sklepom 2010/413 in Izvedbeno uredbo št. 668/2010, v preostalem pa jih je treba zavrnilo.
- 105 Glede na točke od 47 do 104 zgoraj je najprej treba poudariti, da je Svet s tem, da tožeči stranki ni pravočasno posredoval predloga za sprejetje omejevalnih ukrepov, ki je bil priložen k dupliki, kršil pravico tožeče stranke do obrambe in njeno pravico do učinkovitega sodnega varstva. Ker je Svet navedeni predlog upošteval za utemeljitev vseh izpodbijanih aktov v zvezi s tožečo stranko in glede na datum sporočitve tega predloga, ta napaka vpliva na zakonitost Sklepa 2010/413, Izvedbene uredbe št. 668/2010, Sklepa 2010/644 in Uredbe št. 961/2010 v delu, v katerem se ti akti nanašajo na tožečo stranko.
- 106 Dalje, Svet pri sprejetju Sklepa 2010/413 ni spoštoval obveznosti proučitve ustreznosti in utemeljenosti informacij in dokazov v zvezi s tožečo stranko, ki so mu bili predloženi, zaradi česar so navedeni akti nezakoniti.
- 107 Nazadnje, Svet je kršil obveznost obrazložitve glede drugega, tretjega, šestega in sedmega razloga, navedenim v zvezi s tožečo stranko. Vendar pa ob upoštevanju tega, da je več razlogov, ki jih je navedel Svet, neodvisnih drug od drugega, in da so drugi razlogi dovolj natančni, ta okoliščina ne upravičuje razglasitve ničnosti Sklepa 2011/783, Izvedbene uredbe št. 1245/2011 in Uredbe št. 267/2012. Kaže le na to, da drugega, tretjega, šestega in sedmega razloga ni mogoče upoštevati pri proučitvi drugega razloga v zvezi z utemeljenostjo omejevalnih ukrepov, ki se nanašajo na tožečo stranko.

108 Glede na vse zgoraj navedeno je treba prvemu tožbenemu razlogu ugoditi v zvezi z razglasitvijo ničnosti Sklepa 2010/413, Izvedbene uredbe 668/2010, Sklepa 2010/644 in Uredbe št. 961/2010 v delih, v katerih se ti akti nanašajo na tožečo stranko, in ga v preostalem zavrni.

Drugi tožbeni razlog: očitna napaka pri presoji glede sprejetja omejevalnih ukrepov v zvezi s tožečo stranko

109 Tožeča stranka trdi, da razlogi, ki jih je Svet navedel v zvezi z njo, ki so naštetih v točkah od 66 do 69 zgoraj, ne izpolnjujejo pogojev iz Sklepa 2010/413, Uredbe št. 423/2007, Uredbe št. 961/2010 in Uredbe št. 267/2012 in niso podprti z dokazi. Svet naj bi zato s tem, da je v zvezi z njo sprejel omejevalne ukrepe na podlagi teh razlogov, storil očitno napako pri presoji.

110 Svet ob podpori Komisije izpodbija trditve tožeče stranke.

111 V skladu s sodno prakso sodni nadzor nad zakonitostjo akta, s katerim so bili proti subjektu sprejeti omejevalni ukrepi, vsebuje presojo dejstev in okoliščin, navedenih v njegovo utemeljitev, ter preverjanje dokazov in informacij, na katerih ta presoja temelji. V primeru izpodbijanja mora Svet te dokaze predložiti, da jih sodišče Unije preveri (glej v tem smislu zgoraj v točki 49 navedeno sodbo Bank Melli Iran proti Svetu, točki 37 in 107).

112 Ob upoštevanju te sodne prakse in glede na neobstoje obrazložitve drugega, tretjega, šestega in sedmega razloga, ki jih v zvezi s tožečo stranko navaja Svet (glej točko 107 zgoraj), je treba proučiti le utemeljenost prvega, četrtega in petega tožbenega razloga.

113 V zvezi s prvim razlogom, navedenim le v Sklepu 2010/413 in Izvedbeni uredbi št. 668/2010, je bilo že ugotovljeno, da tožeča stranka ni banka v državni lasti. Zato prvi razlog temelji na napačni dejanski ugotovitvi, in torej ne more utemeljevati omejevalnih ukrepov, ki so bili za tožečo stranko sprejeti s Sklepom 2010/413 in Izvedbeno uredbo št. 668/2010.

114 Glede četrtega razloga gotovo drži, da se Resolucija (2010) Varnostnega sveta Združenih narodov 1929 nanaša na družbo FEE, hčerinsko družbo v stoddostni lasti tožeče stranke.

115 Toda po eni strani iz navedene resolucije izhaja, da je bilo sprejetje omejevalnih ukrepov v zvezi z družbo FEE utemeljeno le z domnevnim sodelovanjem tožeče stranke pri širjenju jedrskega orožja.

116 Po drugi strani je bilo to sodelovanje v Resoluciji 1929 (2010) opisano z nejasnimi izrazi, ki v bistvu ustrezajo sedmemu razlogu, ki ga je navedel Svet, in sicer, da je „[tožeča stranka] v zadnjih sedmih letih izvršila transakcije v višini več sto milijonov dolarjev za iranske jedrske, raketne in obrambne subjekte“.

117 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da četrti razlog temelji zgolj na trditvah in da ne pomeni samostojnega razloga v primerjavi s tistimi, ki se nanašajo neposredno na tožečo stranko. Zato z njim ni mogoče upravičiti sprejetja omejevalnih ukrepov v zvezi s tožečo stranko.

118 Glede petega razloga tožeča stranka trdi, da IOJE ni zagotavljala storitev. Vendar pa Svet ni predložil nobenega drugega dokaza ali informacije, ki bi dokazovale, da je zagotavljala te storitve. Zato je treba ugotoviti, da trditve v zvezi z IOJE prav tako ne upravičujejo sprejetja omejevalnih ukrepov v zvezi s tožečo stranko.

119 Tožeča stranka pa je priznala, da je zagotavljala storitve vodenja računovodskih evidenc organizaciji Novin, na katero se nanašajo omejevalni ukrepi, ki jih je Varnostni svet Združenih narodov sprejel po 24. marcu 2007 zaradi njenega domnevnega sodelovanja pri širjenju jedrskega orožja. Vendar tožeča stranka pojasnjuje, da ni bila obveščena o sodelovanju organizacije Novin pri širjenju jedrskega orožja,

med drugim zato, ker storitve, ki jih je zagotavljala, niso bile povezane s tem. Poleg tega naj bi tožeča stranka po sprejetju omejevalnih ukrepov, ki so se nanašali na to organizacijo, postopoma omejila in nato povsem opustila poslovanje z njo.

- 120 Svet ob podpori Komisije odgovarja, da storitve, ki jih je tožeča stranka zagotavljala organizaciji Novin, upravičujejo sprejetje omejevalnih ukrepov v zvezi s tožečo stranko glede na nevarnost, da bo v prihodnje zagotavljala enako podporo drugim navedenim subjektom. V tem okviru naj ne bi bilo pomembno, da je tožeča stranka vedela ali da bi lahko vedela, da je organizacija Novin dejansko sodelovala pri širjenju jedrskega orožja ali da so bile zadevne transakcije povezane s tem širjenjem.
- 121 Glede na trditve strank je treba preveriti, ali – tako kot trdi Svet – storitve, ki jih organizaciji Novin zagotavlja tožeča stranka, pomenijo podporo širjenju jedrskega orožja v smislu Sklepa 2010/413, Uredbe št. 423/2007, Uredbe št. 961/2010 in Uredbe št. 267/2012.
- 122 V zvezi s tem je najprej treba spomniti, da se v skladu s členom 18 Uredbe št. 423/2007, členom 39 Uredbe št. 961/2010 in členom 49 Uredbe št. 267/2012 te uredbe uporabljajo na ozemlju Unije, vključno z njenim zračnim prostorom, na vseh letalih ali vseh plovilih, ki so v pristojnosti držav članic, za vse osebe na ozemlju ali zunaj ozemlja Unije, ki imajo državljanstvo države članice, za vse pravne osebe, subjekte ali organe na ozemlju ali zunaj ozemlja Unije, ki so registrirani ali ustanovljeni v skladu z zakonodajo države članice, za vse pravne osebe, subjekte ali organe v zvezi z vsakim pravnim poslom, opravljenim v celoti ali delno znotraj Unije.
- 123 Glede transakcij, opravljenih zunaj Unije, Uredba št. 423/2007, Uredba št. 961/2010 in Uredba št. 267/2012 torej ne morejo ustvarjati pravnih obveznosti za finančno institucijo s sedežem v tretji državi, ki je bila ustanovljena po pravu te države (v nadaljevanju: tuja finančna institucija), kakršna je tožeča stranka. Taka finančna institucija zato na podlagi navedenih uredb ni dolžna zamrzniti sredstev subjektov, ki sodelujejo pri širjenju jedrskega orožja.
- 124 Ostane pa dejstvo, da če je tuja finančna institucija udeležena, neposredno sodeluje ali podpira širjenje jedrskega orožja, se lahko za njena sredstva in gospodarske vire, ki so na ozemlju Unije in so uporabljena v poslovni transakciji, ki se v celoti ali deloma opravlja v Uniji, ali ki jih posedujejo državljani držav članic ali pravne osebe, subjekti ali organizacije, ki imajo sedež v državi članici ali so ustanovljeni po pravu te države, uvedejo omejevalni ukrepi, sprejeti v skladu z Uredbo št. 423/2007, Uredbo št. 961/2010 in Uredbo št. 267/2012.
- 125 Torej je v interesu tuje finančne institucije, da poskrbi, da ni udeležena, neposredno ne sodeluje ali da ne podpira širjenja jedrskega orožja, zlasti z zagotavljanjem finančnih storitev subjektu, ki sodeluje pri takem širjenju. Zato mora, ko ve ali lahko upravičeno sumi, da ena od njenih strank sodeluje pri širjenju jedrskega orožja, nemudoma prenehati opravljati finančne storitve za to stranko, upošteva veljavne zakonske obveznosti, poleg tega pa ji ne sme zagotavljati nobene nove storitve.
- 126 Svet v obravnavanem primeru ne izpodbija tega, da so bile storitve, ki jih je za organizacijo Novin opravila tožeča stranka, opravljene na iranskem ozemlju, saj je bilo njuno razmerje urejeno z iranskim pravom.
- 127 Zato je treba preveriti, ali je tožeča stranka nemudoma ukrepala, da bi prenehala zagotavljati finančne storitve organizaciji Novin, glede na veljavne obveznosti, ki so določene v iranskem pravu, takoj ko je izvedela ali upravičeno posumila, da je organizacija Novin sodelovala pri širjenju jedrskega orožja.
- 128 Tožeča stranka glede tega trdi, da ni vedela za sodelovanje organizacije Novin pri širjenju jedrskega orožja, dokler ni Varnostni svet Združenih narodov sprejel omejevalne ukrepe zoper to organizacijo. Ker Svet v nasprotju s sodno prakso, navedeno zgoraj v točki 111, ni predložil dokazov ali natančnih

in konkretnih informacij, ki bi kazale na to, da je tožeča stranka vedela ali bi lahko upravičeno sumila, da je organizacija Novin pred tem sodelovala pri širjenju jedrskega orožja, je treba v zvezi s tem upoštevati trditev tožeče stranke.

- 129 Glede obdobja po sprejetju omejevalnih ukrepov, ki so se nanašali na organizacijo Novin, tožeča stranka pojasnjuje, da je nemudoma pripravila notranjo okrožnico, s katero je zaposlene prosila, naj organizacijo Novin obvestijo, da ji ne more več zagotavljati storitev. Pozneje naj ne bi bila opravljena nobena nova storitev, poleg tega pa naj ne bi bilo sprejeto nobeno novo navodilo. Tožeča stranka naj bi z računov organizacije Novin zgolj opravljala plačila, ki so izhajala iz navodil, čekov in menic, izdanih pred datumom sprejetja omejevalnih ukrepov, ki so se nanašali na organizacijo Novin, pri čemer je treba upoštevati, da nobeno od teh plačil ni bilo povezano s širjenjem jedrskega orožja ali nakupom blaga na splošno. Ko je bil saldo na računih zaradi opravljenih plačil izčrpan, je tožeča stranka račune zaprla. Morebitni preostali saldo manjšega zneska je bil vrnjen organizaciji Novin.
- 130 Svet in Komisija ne izpodbijata pravilnosti te predstavitve dejanskega stanja, ki je podprta s pisnimi izjavami direktorja tožeče stranke.
- 131 V zvezi z vprašanjem, ali so ti ukrepi zadostni glede na merilo, predstavljeno v točki 124 zgoraj, je treba šteti, da glede na posebnost storitev vodenja računovodskih evidenc, tožeča stranka dokazuje, da je, potem ko je izvedela za sodelovanje organizacije Novin pri širjenju jedrskega orožja, nemudoma prenehala opravljati finančne storitve za to organizacijo.
- 132 Glede tega po eni strani drži, da je tožeča stranka plačila z računov organizacije Novin izvedla po sprejetju navedenih omejevalnih ukrepov.
- 133 Toda tožeča stranka pojasnjuje – ne da bi ji Svet ali Komisija nasprotovala – da je morala zaradi obveznosti do organizacije Novin izvesti plačila v skladu z navodili, čeki in menicami, izdanimi pred tem.
- 134 V zvezi s tem je treba opozoriti, da člen 20(6) Sklepa 2010/413, člen 9 Uredbe št. 423/2007, člen 18 Uredbe št. 961/2010 in člen 25 Uredbe št. 267/2012 v bistvu omogočajo, da se sredstva subjektov, na katere se nanašajo omejevalni ukrepi, odblokirajo za plačila na podlagi obveznosti, ki so jih prevzeli pred vpisom na seznam, če navedena plačila niso povezana s širjenjem jedrskega orožja. V teh okoliščinah od tožeče stranke – ki v obravnavanem primeru ni bila dolžna zamrzniti sredstva organizacije Novin na podlagi zgoraj navedenih besedil, kot je razvidno iz točk od 123 do 126 zgoraj – ni treba zahtevati, da za to organizacijo uporabi strožjo ureditev.
- 135 Toda Svet in Komisija niti ne trdita, da so bila zadevna plačila povezana s širjenjem jedrskega orožja.
- 136 Po drugi strani tožeča stranka priznava, da je preostali morebitni saldo zaprtih računov prenesla na organizacijo Novin. Pojasnjuje pa – česar Svet in Komisija ne izpodbijata – da ni imela pravice zadržati zadevni saldo.
- 137 V teh okoliščinah je treba ugotoviti, da niti storitve, ki jih je za organizacijo Novin pred sprejetjem omejevalnih ukrepov, ki so se nanašali na to organizacijo, opravljala tožeča stranka, niti načini prenehanja poslovnega razmerja tožeče stranke z organizacijo Novin ne pomenijo podpore za širjenje jedrskega orožja v smislu Sklepa 2010/413, Uredbe št. 423/2007, Uredbe št. 961/2010 in Uredbe št. 267/2012.
- 138 Zato te okoliščine ne upravičujejo sprejetja omejevalnih ukrepov, ki se nanašajo na tožečo stranko.
- 139 Ker ne prvi, ne četrti, ne peti razlog, ki jih zoper tožečo stranko navaja Svet, ne upravičuje sprejetje omejevalnih ukrepov, ki se nanašajo nanjo, je treba drugemu tožbenemu razlogu ugoditi.

140 Glede na vse zgoraj navedeno je treba izpodbijane akte razglasiti za nične v delu, v katerem se nanašajo na tožečo stranko, ne da bi bilo treba preizkusiti tretji tožbeni razlog, ki se nanaša na kršitev načela sorazmernosti.

Stroški

141 V skladu s členom 87(2) Poslovnika se neuspeli stranki naloži plačilo stroškov, če so bili ti priglašeni. Svet s svojim predlogom ni uspel, zato se mu v skladu s predlogi tožeče stranke naloži plačilo stroškov.

142 Na podlagi člena 87(4), prvi pododstavek, Poslovnika institucije, ki so se kot intervenientke udeležile postopka, nosijo svoje stroške. Komisija zato nosi svoje stroške.

Iz teh razlogov je

SPLOŠNO SODIŠČE (četrti senat)

razsodilo:

1. V delu, v katerem se nanašajo na Bank Mellat, se razglasi ničnost:

- **točke 4 preglednice B v Prilogi II k Sklepu Sveta 2010/413/SZVP z dne 26. julija 2010 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Skupnega stališča 2007/140/SZVP;**
- **točke 2 preglednice B v Prilogi k Izvedbeni uredbi Sveta (EU) št. 668/2010 z dne 26. julija 2010 o izvajanju člena 7(2) Uredbe (ES) št. 423/2007 o omejevalnih ukrepih proti Iranu;**
- **točka 4 preglednice B, naslov I, v Prilogi k Sklepu Sveta 2010/644/SZVP z dne 25. oktobra 2010 o spremembi Sklepa 2010/413;**
- **točka 4 preglednice B v Prilogi VIII k Uredbi Sveta (EU) št. 961/2010 z dne 25. oktobra 2010 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Uredbe (ES) št. 423/2007;**
- **Sklepa Sveta 2011/783/SZVP z dne 1. decembra 2011 o spremembi Sklepa 2010/413;**
- **Izvedbena uredba Sveta (EU) št. 1245/2011 z dne 1. decembra 2011 o izvajanju Uredbe št. 961/2010;**
- **točka 4 preglednice B, naslov I, Priloge IX k Uredbi Sveta (EU) št. 267/2012 z dne 23. marca 2012 o omejevalnih ukrepih proti Iranu in razveljavitvi Uredbe št. 961/2010.**

2. Svet Evropske unije poleg svojih stroškov nosi stroške Bank Mellat.

3. Evropska komisija nosi svoje stroške.

Pelikánová

Jürimäe

Van der Woude

Razglašeno na javni obravnavi v Luxembourg, 29. januarja 2013.

Podpisi